Rozhovor s osobnosťou mesiaca MUDr. Klárou Jakubíkovou

MUDr. Klára Jakubíková sa narodila v Banskej Bystrici. Po ukončení gymnázia študovala na Lekárskej fakulte UK v Bratislave. Po úspešnom ukončení nastúpila na interné oddelenie Krajskej nemocnice – terajšej Nemocnice F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici. Tu získala atestáciu I. stupňa z vnútorného lekárstva a po piatich rokoch aj atestáciu v odbore diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy. Potom pracovala ako lekár na oddelení, ako ambulantný lekár v diabetologickej ambulancii a zároveň bola aj ústavným dietológom. Následne sa rozhodla pre prácu v neštátnom zariadení DIACOR s. r. o. Banská Bystrica, kde pracuje ako ambulantný diabetológ.

Vážená pani doktorka, aký bol pre vás rok 2020?

Rok 2020 bol poznačený pandémiou. Počas prvej vlny pandémie sa ambulancia stala telefónnou ústredňou, pretože pacienti telefonovali po lieky, ktoré som písala na e-recept. Mnohí potrebovali radu pri vysokých alebo nízkych glykémiách, ale časť pacientov prichádzala aj osobne za dodržiavania hygienických predpisov – buď to boli novozistení diabetici, alebo diabetici, ktorí sa cítili zle.

Ochorenie COVID-19 zasiahlo poskytovanie zdravotnej starostlivosti na Slovensku. Zmenila sa starostlivosť o diabetikov aj vo vašej ambulancii?

Starostlivosť o pacientov sa zmenila len čiastočne. Na začiatku pandémie, keď sa pacienti báli chodiť do ambulancie, využívali hlavne telefonický kontakt a e-recepty, ale mnohí pacienti potrebovali byť aj fyzicky prítomní v ambulancii, hlavne starší pacienti, pretože im nestačili rady cez telefón.

Pandémia COVID-19 urýchlila digitalizáciu spoločnosti. Do akej miery je možné liečiť pacienta s diabetom na diaľku?

Na diaľku je možné bezpečne liečiť hlavne mladých pacientov, ktorým sa dá jednoducho vysvetliť zmena terapie, resp. len úprava dávok inzulínu, ale u novozistených diabetikov sa to jednoducho nedá, tam je potrebná aj fyzická prítomnosť, pretože je to náročné pri získavaní mnohých nových informácií od lekára. Starším pacientom je potrebné niektoré informácie podávať opakovane.

Aké nové spôsoby komunikácie s pacientom využívate vo vašej ambulancii? Čo sa vám najviac osvedčilo – SMS, email, skype, whatsapp, iné?

V našej ambulancii využívame na komunikáciu s mladšími pacientami e-mail a SMS správy, ale pre drvivú väčšinu pacientov ostáva telefonická komunikácia zlatým štandardom.

Diabetológia zaznamenala za posledných desať rokov obrovský rozvoj. Ako by ste charakterizovali svoje možnosti dnes v porovnaní so situáciou pred desiatimi rokmi? Ako vidíte budúcnosť diabetológie? Prídu na trh lieky alebo technológie, ktoré „vyliečia diabetes“?

V priebehu posledných desiatich rokov prišli na trh liečivá, ktoré sú nielen účinné, ale aj bezpečné. Pacienti majú nízky výskyt hypoglykémií, nízku variabilitu glykémií, nezvyšuje sa im hmotnosť a liečivá majú veľký kardiovaskulárny benefit, pretože znižujú kardiovaskulárnu mortalitu, morbiditu, znižujú srdcové zlyhávanie a majú nefroprotektívny účinok. Zároveň sa dostali na trh aj bazálne inzulínové analógy druhej generácie, ktoré vplývajú na nižší výskyt hypoglykémií aj nižšiu variabilitu glykémií, čiže sú tiež účinnejšie aj bezpečnejšie. Máme na trhu aj kombinované preparáty inzulín + GLP-1 analógy, ktoré sú vhodné pre diabetikov 2. typu, hlavne obéznych pacientov, pretože pomáhajú aj pri redukcii hmotnosti. V poslednom období sa dostávajú na trh aj nové technológie k inzulínovým pumpám a kontinuálne monitorovanie glykémií pomocou glukózového senzora. K týmto glukózovým senzorom sa môžu dostať len deti a mladí pacienti na inzulínovej pumpe, ktorí majú schválenú výnimku. Budúcnosť v diabetológii okrem liekov a inzulínov nových generácií vidím práve v týchto technológiách. Dúfam, že zdravotné poisťovne pochopia ich význam, že dosiahnutie optimálnej kompenzácie diabetu vedie k poklesu komplikácií diabetu, poklesu hospitalizácií a k lepšej kvalite života pacientov.

Diabetes mellitus je chronické celoživotné ochorenie, s vašimi pacientmi sa stretávate dlhé roky, ste svedkami ich životných príbehov. Ktorý pacient bol pre vás najväčšou výzvou?

Teším sa zo všetkých pacientov, ktorí sú pri danej liečbe alebo po úprave liečby, eventuálne zámene liečby dobre kompenzovaní. Keď pri dobre vyrovnanej cukrovke dochádza ku zlepšeniu obličkových parametrov, alebo sa zlepší nález na očnom pozadí. Teším sa aj z pacientov, ktorí po dlhšej dobe predsa len prídu na to, že liečba cukrovky je aj

v ich rukách, pretože diéta a pohyb je základom liečby diabetu.

Aká je podľa vás prognóza vývoja pandémie COVID-19 celosvetovo a u nás na Slovensku, kedy sa vrátime k životu, na ktorý sme boli zvyknutí, resp. ako je teraz moderné hovoriť: Myslíte si, že už nikdy nebude nič ako predtým a nastane „nový normál“?

Dúfam, že očkovanie je to, čo postupne zlepší túto situáciu. Verím, že sa nám podarí zaočkovať čo najväčšiu časť obyvateľstva v čo najkratšom čase. Všetko závisí od nás všetkých, ako dodržiavame a budeme dodržiavať protiepidemiologické opatrenia.

Na záver nám dovoľte ešte jednu osobnú otázku – čo vás napĺňa šťastím, ako relaxujete a kde si dobíjate baterky?

Úprimne som šťastná, keď vidím, že pacient má snahu a dosahuje dobré výsledky glykémie, keď s radosťou a pochvalou odchádza z našej ambulancie. V lete rada relaxujem pri práci v záhrade a baterky dobíjam vo svojej rodine, ale aj v rodinách oboch súrodencov.

Ďakujeme vám za rozhovor
Odborná redakcia DIA News